

LATZKOVITS MIKLÓS

Laboda és a Nap

Magyarország területe 93 030 km². Az ország államformája királyság. A szigorú, de igazságos magyar törvények szerint az uralkodócsalád tagjai, a miniszterek és családtagjaik nem használhatják a tömegközlekedést. Ez a valóban furcsa és az idegenek számára némileg komikus hagyomány sok bonyodalom forrása volt, elsősorban a magyar történelem utolsó évszázadában, minthogy a politikai elit az uralkodóval szembeni lojalitása és szolidaritása okán gyakorlatilag mindenhol elkésett. Az ország legnyugatibb pontja a keleti hosszúság tizenhatodik fokának ötödik fokpercén található, a legkeletibb a keleti hosszúság huszonkettedik fokának ötvennyolcadik fokpercén. E két végpont közti távolságot a miniszterelnök legutóbb két nap alatt tette meg, kisebb pihenőkkel és persze váltott lovakon. A Nap 26 perccel delel korábban Nagyhódoson, mint Felsőszölnökön, aminek 2009. augusztusáig az emberek többsége nem tulajdonított nagyobb jelentőséget.

2009. augusztus 13-án a Nap nyugaton kelt fel, egészen pontosan 5 óra 35 perckor. Mindezt 5 óra 55 perckor és tízmillió ember közül elsőként Laboda vette észre, „az ország lelkiismerete”, ahogy honfitársai nevezték, aki hazája talán legnépszerűbb embere volt, noha nem viselt közhivatalt. A rádió és a televízió csak 7 óraker számolt be az eseményről, melynek fontosságát akkor még nem lehetett megbecsülni. A média hatvan perccel később azt is hírül adta, hogy a fénylő égitest „naprendszerünk messze legnagyobb tagja, egy gáznemű, sugárzó gömb”, hogy „tömege a földének százkilencszereze”, hogy „belseje centrális magra, röntgensugárzási- valamint konvektív zónára osztható, légköre pedig fotoszférából, kromoszféra és a koronából áll”. Az ország aggódó polgárai számára a legmegdöbbentőbb információ mégis az volt, hogy a Nap kizárólag Magyarországon kelt fel nyugaton, hogy a világ összes többi országában ugyanolyan közönséges napfelkeltében gyönyörködhetnek az emberek, mint bármikor korábban. A magyarok szívét büszkeséggel vegyes irigység járta át, ugyanakkor mindenki elismerte, hogy valamit sürgősen tenni kell. Az uralkodó 11 óra 20 perckor kezdődő rendkívüli expozéjában, melyet adását megszakítva minden rádió és minden televíziós csatorna közvetített, nyugalomra intette a népet. Kijelentette, hogy a felelősöket meg kell, és meg is fogják keresni, továbbá arra is figyelmeztetett, hogy eddig még nem történt tragédia, a folyók nem léptek ki medrükből, a Hold nem zuhant a földre („az áldott anyaföldre”), melyen továbbra is stabilan és szilárdan

áll minden épület. Az uralkodó hangja nem remegett, amikor türelemről és összefogásról beszélt, mellyel minden baj orvosolható, és nem remegett akkor sem, amikor alattvalóit az „élet apró örömeinek” további szolid és törvényes kiaknázására buzdította, arra, hogy amennyire csak lehet, ne vegyenek tudomást a furcsa jelenségről, inkább a termeléssel törődjenek, s ha tehetik, menjenek le a strandra. Az uralkodó exorzéjének elhangzása után az országban kitört a pánik. Az emberek megrohanták az élelmiszerüzleteket, pokrócokat vásároltak nagy tételben és sátrakat, megtakarításaikat kivették a bankból, és menekültek hada indult nyugat (vagy ahogy sokan mondták: kelet) felé, bár addigra már lezárták a határokat. A Nap az előrejelzéseknek megfelelően 19 óra 33 perckor bukott a horizont alá, mégpedig a keleti horizont alá.

A következő éjszakát egy ország virrasztotta át. A hajnal közeledtével az emberek – vérmérséklettől függően – nyugat, illetve kelet felé fordultak, ezen utóbbiak azonban teljesen hiába, mert a Nap ismét nyugaton kelt fel. A délelőttöt az egész ország végigaludta, egyesek vadonatúj sátraikban, mások saját ágyukban, fittyet hányva minden veszélynek. A Nap pedig nyugaton kelt fel két teljes éven keresztül. A magyarok előbb csak magtanultak együtt élni a veszéllyel, aztán lassan megszabadultak minden szorongástól, a pokrócokat összehajtogatták, a sátrakat lebontották, pénzüket visszarakták a bankba, a különös égi fenomén pedig nemzeti ügyé változott, megértendő és megoldandó problémává, s e probléma megoldását illetően a társadalom apraja-nagyja illetékesnek érezte magát. A parlament által felállított Nap-bizottság három pontban foglalta össze a legsürgetőbb feladatokat: 1, A jelenség tudományos deskripciója. 2, A jelenség magyarázata, illetve következményeinek értékelése. 3, A Nap égi pályájának megváltoztatása.

A kormányzat azonnal intézkedett. Jelentős összegeket vontak el az oktatástól és az egészségügytől, radikálisan felemelték az energiahordozók és a tömegközlekedés árát, az így befolyt tetemes summát pedig (pályázati úton) szétosztották a csillagászok és a meteorológusok között. Új obszervatóriumok épültek mindenütt, gombamód szaporodván elborították az egész magyar hazát, és nagy teljesítményű távcsövek légiói kémlelték az eget napi huszonnégy órán keresztül. Politikusokból és tudósokból álló bizottságok indultak a szélrózsa minden irányába, tajtékzó lovakon vágattak az országhatárig, aztán a fejüket átdugták Szlovákiába, Ausztriába vagy épp Romániába, megállapították, és gondosan feljegyezték, hogy a Nap a mondott országokban kelet-nyugati irányba halad az égen, majd visszahúzták a fejüket, és megállapították, hogy égi pályáját nálunk épp ellenkező irányban rója le. A határozott intézkedések következtében a jelenség tudományos deskripciója elkészült másfél hét alatt. A jelenség következményeinek értékelése és magyarázata céljából a kormányzat pályázatot írt ki, a legizgalmasabb tanulmányokat pedig egy frissen alapított folyóirat tette közzé. A pályázati kiírásban megjelölt célt azonban már nem sikerült elérni másfél hét alatt, az in-

dulatoktól sem mentes vita valójában hosszú hónapokig elhúzódott, és nem hozott megnyugtató eredményt. A Magyar Csillagászok Szövetsége vaskos tanulmányban ismertette a vizsgálatokhoz kapcsolódó megállapításait, melyet a kormányzat által életre hívott folyóirat első számában publikált. E tanulmányban hosszasan ecsetelték, hogy „a Föld évente egyszer kerüli meg a Napot, pályája nem kör, hanem ellipszis alakú, hogy a Nap látszólagos pályája (ennek neve ekliptika) a Nyilas, a Bak és a Vízöntő, a Halak, a Kos és a Bika, az Ikrek, a Rák és az Oroszlán, a Szűz, a Mérleg és a Skorpió csillagképeken át vezet.” A „Napos oldal” olvasói megtudhatták, hogy „a Föld tengelyforgást is végez, egy ilyen fordulat huszonnégy órát vesz igénybe, hogy a Föld tengelye nem áll merőlegesen a földpálya síkjára, ez okozza az évszakok váltakozását, míg a nappalok és az éjszakák váltakozása kizárólag a tengelyforgással magyarázható, bár a hazánk egén látható furcsa fenomén reális magyarázatára még várni kell”. A Magyar Amatőr-csillagászok Szövetsége egy megoldási javaslattal is előállt. Véleményük szerint rakétákat kell szerelni a Napra, méghozzá két ütemben. Igaz, a jelenleg forgalomban lévő ilyen eszközök a Nap felszínén uralkodó 5700 fokos hőség következtében azonnal elpárolognának, ami magától értetődő módon jelöli ki a kormányzat feladatait, nevezetesen a rakéták olyan új generációjának kifejlesztését, mely a mondott hőségnek biztosan ellenáll. Az első ütemben működésbe hozott rakéták fokozatosan lefekeznek, majd megállítanak a Napot, a második ütemben bekapcsoltak pedig ellenkező irányba tolnák. A Magyar Csillagászok Szövetségének elnöke lakonikus válaszában csupán annyit mondott, hogy nem a Nap forog a Föld körül, amint azt Kopernikus is kimutatta (itt futólag megemlítette a számoszsi Arisztarkhosz nevét), továbbá utalt arra is, hogy „a nappalok és éjszakák váltakozása amúgy is másképp magyarázandó, vö.: Napos oldal 2009/1. 46–47.”

Az áremelések miatt nyugtalan magyar társadalom érthető türelmetlenséggel figyelte a vita alakulását, egyrészt, mert a szakmai részletkérdések nem érdekelték, másrészt, mert a várt eredmény továbbra is elmaradt. A kormányzat ekkor kért fel először külföldi szakértőket, de hiába kérte fel őket. A külföldi szakértők egyszerűen nem hitték el a történetet, az Egyesült Államok egyik vezető csillagásza pedig úgy nevetett, hogy közben potyogtak a könnyei. Kijelentette, hogy ennél jobb viccet nem hallott soha életében, de hát a magyarok köztudomásúlag humoros és kreatív emberek, „ld. C-vitamin, Neumann János, Vivaldi és Liszt Ferenc”. A Napos oldal decemberben publikálta annak az olvasói levélnek a szövegét, melynek kapcsán a fénylő égitest ügye egy csapásra politikai kérdéssé változott. A levél írója („pr. br.”) szolid, de magasztos hangon értekezett a magyarság történelmi küldetéséről, arról, hogy minden nemzet különbözik a többitől, ezért a magyar nemzet is különbözik a többitől, tehát végképp itt volt az ideje, hogy a nemzet Napja is különbözzön a többitől. Jó néhány politikai párt és számos szimpatizáns tette magáévá ezt a nézetet, csakhamar divattá vált a felsőruházatra tűzött, Napot ábrázoló kis embléma viselése, a dolgot nem lehetett fél-

reérteni. A liberálisok azonnal reagáltak. Kijelentették, hogy egy civilizált nemzet egyáltalán nem akar különbözni más civilizált nemzetektől, hogy végre mindenkinek meg kell értenie az új idők új üzenetét, miszerint egy nemzetnek nincs szüksége Napra. Nyilatkozatban követelték, hogy a kormányzat minősítse nappalnak az éjszakát és éjszakának a nappalt, „mert minden állampolgárnak természetes joga van úgy az éjszakai munkavégzéshez, mint a nappali pihenéshez”. E felfogás képviselői is emblémát viseltek a felsőruházaton, mely a teljes napfogyatkozást ábrázolta, amit szintén nem lehetett félreérteni. Az uralkodó ismét nyugalomra intette a népet, és ekkor avatkozott a vitába az esztergomi érsek is.

Szavai messzire elhallatszottak a katolikus szószékekről, úgyhogy 2010. májusának első vasárnapján újra félelem és megbánás töltötte el a hívek szívét. A főpap hírül adta mindenkinek, hogy a természet titkai kifürkészhetetlenek, és végső soron örökre hozzáférhetetlenek a törékeny emberi képzelet számára, amit a magyar csillagászok tökéletes kudarcra is egyértelművé tesz. Mert a világ valójában hatezer évre teremtett, bármit is beszéljenek önhitt geológusok. Az első kétezer év Mózesig tartott, a második Krisztus születéséig, és a harmadik (tudniillik tíz évet az Úr szándékait keresztezni igyekvő protestánsok csaltak a történelemhez), tehát a harmadik lassan szintén véget ér, és hát ez az, amit nem lehet félreérteni. A protestáns egyházak közös nyilatkozatban tiltakoztak. Közölték, hogy „soha semmiféle tíz évet nem csaltak hozzá a történelemhez”, különösen nem az Úr szándékainak keresztezése céljából, hogy egyáltalán nem lesz világvége, legfeljebb csak részleges, tehát semmi ok a pánikra. Az első év eltelte után persze akadtak olyanok is, akik részben a nyugalom helyreállításának nem titkolt szándékából, részben nyilvánvaló kényelmi megfontolásokból legszívesebben lemondtak volna a korrekt magyarázatról. Egyszerű megoldást javasoltak. Nyugatot ezután nevezük keletnek, keletet nyugatnak, a közlekedésben pedig vezetjük be a balkéz-szabályt. E békés elmélet sok követőre talált (kuriózumképpen hadd hivatkozzunk Richard Wiliam Southern „A nyugati társadalom és az egyház a középkorban” című könyvére, melyet a Gondolat Kiadó „A keleti társadalom és az egyház a középkorban” címmel és nem változtatlan szöveggel újra publikált), viszont jó néhány komoly közúti baleset okozója volt. Ráadásul a keleti (azaz nyugati), illetve a nyugati (azaz keleti) orientáció kérdése érzékenyen érintette a magyar politikát, és ez újabb konfliktusok kiindulópontja lett.

Mindezen idő alatt Laboda végig hallgatott, csaknem két teljes éven keresztül. Személyét ugyan általános tisztelet övezte országszerte, ami racionális okokkal tulajdonképpen kevésbé magyarázható, szava valóban sokat számított volna, de ő mégis hallgatott. Amikor 1963. május 13-án Szegeden, Magyarország tündöklő metropolisában meglátta a napvilágot, az emberek azonnal suttozni kezdtek, később pedig teli torokból kiáltották örömittasan, hogy „megszületett Laboda, az ország lelkiismerete”. Csakhogy Laboda az ország negatív lelkiismerete volt, ami eleinte sok nehézséget okozott. Ha a néhány hónapos kisfiúnak fáj a hasa, akkor

minden magyar ember ágyba hanyatlott, felhúzott térdekkel nyögdecselet néha órákon keresztül, ha viszont a gyermek éhes volt, akkor egy egész országnak korgott a hasa. És nem Laboda volt azért éhes, mert egy egész országnak korgott a hasa, hanem azért korgott az ország hasa, mert Laboda éhes volt. Ha Laboda nevetett, mindenki vele nevetett. Temetésen a gyászoló hozzátartozók, műtét közben az agysebész, a magyar labdarúgó válogatott a letaglózó vereség után, és vele sírt mindenki, ha sírt. A kalauz és a buszsofőr, tolvajok a betörés kellős közepén, és vámosok bögtek üvöltve az útlevel lepecsételésekor. A dolognak ugyanakkor voltak pozitív oldalai is. Amikor elolvasta az első könyvet, a nemzet okosabb lett egy kicsit. Az első gimnáziumi év végére minden magyar ember ismerte a latin deklinációk teljes rendszerét, és kívülről szavalta a coniugatio perifrasticát, bár néha az is előfordult, hogy dagadt képű fogorvos látta el jajveszékelve dagadt képű pacienseit. Hát így volt Laboda az ország lelkiismerete. Ha néha elhagyta Pécskai utcai otthonát, s besétált a városba, gyakorlatilag megállt a forgalom. A gépkocsik túlköltek, iszonytató hangerővel, a járókelők pedig a jellegzetes „szitty-szitty” kiáltást hallatva ugrándoztak a jobb lábukon, bal kezükkel pedig a fejük tetejét csapkodták az ősi magyar szokások szerint. Az alapvetően félénk, visszahúzódó Labodát félelemmel töltötte el megdöbbenő népszerűsége, úgy-hogy csak ritkán mozdult ki otthonából, ugyanakkor pedig megtanulta, hogy felelősséggel tartozik övéinek. Megtanult nem sírni, és nem nevetni. Megtanult beszélni, és nem beszélni. 1998. május 13-án nősült, az ország érdekeit tartván szem előtt, felesége a csodálatos szépségű Szabó Mária két gyermekkel is megajándékozta őt, és a gyermekek születésekor az egész haza visszhangzott a jókedvű dalolástól.

Pedig az ország lelkiismerete nem volt boldog. A sors által rámerít feladat iszonytató súllyal nyomta a vállát, és ez a teher felemésztette minden erejét. Huszonöt évesen már teljesen ősz volt, hosszú, fehér szakállát pedig háromszor tekerte a dereka köré, és szinte állandóan hallgatott. Aztán a Napos oldal rövid beszámolóban tudatta (a forrás megnevezése nélkül), hogy azon az emlékezetes augusztus 13-án a furcsa fenomént az ország lelkiismerete észlelte először, amiről különben Laboda is a folyóiratból értesült. Akkor Laboda a lelkébe nézett. A lelkében egy hatalmas tengert látott. A tengerben egy szigetet. A sziget közepén egy kutat, a kút mélyén egy követ, a kő alatt egy papírlapot, rajta a megoldással.

2011. május 13-án, déli tizenkettőkor az ország előkelői a Mátra legmagasabb pontján vállukra emelték a pajzson álló Labodát. Állítólag háromszázezer ember volt jelen, meg a frontra állított Peavy-hangfalak, tizenhatezer wattos, félelmetes hangerő. Laboda a kezébe vette a mikrofont. Hosszú, ősz hajába, hosszú ősz szakállába bele-bele kapott a szél, még várt egy kicsit. Belenézett a lelkébe, a tengerbe, a szigeten a kútba, a kő alatt a papírlapra, és nem remegő hangon felolvasta a feliratot: „Ó, Nap, bocsáss meg nekünk, és égi pályádat járd úgy az égen, ahogy jártad korábban is, pardon.” Ami ekkor történt, azt elmondani alig

lehet. Mert a Nap megállt az égen, egy pillanatra tétovázni látszott, de aztán elindult nyugat felé, és szem nem maradott szárazon. (A szomszédos országok lelkiismerete persze furcsa felfedezést tett ugyanekkor.)

A magyarok és a dicsőség

A magyarok népéről egyrészt köztudott, hogy újszülötteik nem egyszerűen felsírnak a születés pillanatában, hanem – sírás helyett – az ősi „szitty-szitty” kiáltást hallatják (lányok és fiúk egyaránt), másrészt köztudott az is, hogy e nép kebelében a dicsőség olthatatlan szomjúsága ég. Jól példázza ezt az úgynevezett „eisenachi vereség”, melyet a magyarok történelmük legdicsőségesebb vereségei egyikének tartanak, s a mai napig könnybe lábadt szemmel beszélnek róla. Az eisenachi dicsőséges vereség története pedig a következő:

Miután őseink a 9. század végén birtokba vették atyai örökségüket, s igen csinosan berendezték Attilától, a hunok nagy királyától rájuk testált birodalmukat (hatalmas városokat építettek mindenfelé, széles sugárutakban, ápolt parkokban gyönyörködhetek a külföldiek, megcsodálhatták a színházakat és a honfoglalás emlékeit őrző múzeumot), tehát mindezen országépítő munkálatok végeztével őseink haladéktalanul hozzáláttak a dicsőség kereséshez. A dicsőséget külföldön keresték. Hadjáratot vezettek Lombardiába, eljutottak a régóta látni vágyott Velencéig, s a Brenta folyónál feltűnően lovagias ütközetben győzték le Berengár királyt. Aztán rátörtek Bajorországra (a Fischa parti lakoma hírét ki ne hallotta volna), majd a szászokkal ismertették meg a magyar kézjyak használatának trükkjeit, de jártak Tübingiában, Burgundiában, megszemlélték az Atlanti-óceánt, egyszóval bebarangolták egész Nyugat-Európát. (Egyéb kalandjaikról – lévén közismertek – most nem beszélünk.)

Eisenach városához dicsőségkereső őseink Galliából hazatérőben jutottak el, egészen pontosan 7007 harcos, a dicsőségre leginkább szomjazók, minthogy a Rajnán való átkelés után a főserég a svábok otthonát rohanta le. A mondott 7007 harcos közül 7000 egyszerű közkatona volt, 7 külön ezredbe beosztva, s mindegyik ezred fölött egy-egy kapitány parancsnokolt. E hét kapitány nem keverendő össze a honfoglaló hét kapitánnyal, úgymint Árpáddal, Szabolccsal és Gyulával, Kunddal, Léllel, Örssel és Vérbulcsuval. A magyar történelem furcsa paradoxonja, hogy az eisenachi hét ezredes eredeti nevét nem ismerjük. A Merseburgi Krónikában megőrzött névalakok túlságosan olaszosnak látszanak, bár az is lehet, hogy a magyar katonai vezetés a hosszú itáliai hadjáratok során romanizáló-

dott ennyire. A Merseburgi Krónika mindenesetre a kapitányok nevét a következő sorrendben említi: „Alessandro, Bartolomeo, Caio, Domenico, Ettore, Federico és Gregorio”. Alessandro az események idején feltűnően fiatal. Alig tizenkilenc éves, s hogy máris ezredesi rangban szolgált, az kizárólag elképesztő vakmerőségével magyarázható. Előnyös pozícióból például elvből nem vezette rohamra katonáit soha, s hátrányosból is csak akkor, ha legalább háromszoros volt a túlerő, amivel szembe kellett néznie. Bartolomeo ezzel szemben öreg volt, „legalább száz éves” – ahogy a Krónika fogalmaz –, az ütközetekben személyesen nem vett részt, inkább hátulról irányított. Állítólag ravasz volt, mint a róka, és hihetetlenül kegyetlen, rendszeresen ivott haldokló ellenségei véréből, és hiányzott minden foga. A szelíd Caio bolondult a nőkért. A foglyok közül kizárólag a férfiakat és a gyerekeket végeztette ki, rabnőit (gyönyörű hajadonokat és vénségesen vén, púpos asszonyságokat) szekerek egész légiója szállította az előrenyomuló sereg után, és a feljegyzések tanúsága szerint e rabnők akkor sem szöktek meg őrzőiktől, ha erre módjuk adódott. Domenico rendkívül szép és rendkívül együgyű férfi hírében állt. A verekedés zűrzavarában képtelen volt megkülönböztetni ellenséget és barátot, egyformán csépelte mindenkit, halálos sebeket osztva mindenütt, amerre járt, bajtársai azonban istenítették, mert feltűnően jól bírta a bort. Ettore szárnyakat viselt a hátán. Nem fehér angyalszárnyakat, hanem szürkésbarna denevérszárnyakat, melyek a háta közepén, a gerinc vonalától egy-egy tenyérnyire eredtek, és az ellenség úgy félt tőle, mint a tűztől. Pedig nála jámborabb embert nem hordott a hátán még a föld. Mindig teljesen fegyvertelenül rohant az ütközetbe, nagy, barna szárnyait kétségbeesetten csattogatva könnyörgött mindenkinek, hogy azonnal hagyják abba, mert valaki mindjárt megsebesül. Federicónak hiányzott a bal füle, a bal szeme, a bal karja és a bal lába, amiért is hosszú, ősz szakállát háromszor csavarta fehér harci ménje karcsú nyaka köré, hogy le ne essen, bár egyszer így is lezuhant, egy frank kopja ütötte ki a nyeregéből, megbokrosodott paripája pedig mérföldeken át vonszolta maga után, de ő csak nevetett, mert nem akármilyen fából faragták. Gregorióknak nem volt semmilyen jellegzetes tulajdonsága, gyakran saját katonái sem ismertek rá, ami néha kisebb konfliktusokhoz is vezetett, bár komolyabb baj nem történt soha.

Eisenach lakói meglehetősen barátságtalanul fogadták a magyarok hadseregét, bezárkóztak a város erős falai mögé, ahol jelentős élelmiszerkészletet halmoztak fel, maguk bontották le házaik tetejét, elástak, vagy pincébe hordtak minden éghetőt, egyszóval felkészültek az ostromra, nem is annyira a maguk, inkább a megígért segítség erejében bízva. A magyarok dicsőségszomjának láttán azonban elbizonytalanodtak, és rövid tanácskozás után elhatározták, hogy az első kedvező alkalommal feladják a várost. De a magyarok dicsőségszomját rosszul mérték fel.

Az ostrom részleteinek megbeszélésére Bartolomeo sátrában került sor, meglehetősen feszült légkörben. Végül a szelíd Caio mondta ki, amit mindenki gondolt, hogy 7007 ember túlságosan sok Eisenach bevételéhez, és a dologból így semmiféle dicsőség nem származhatik. Alessandro azonnal ajánlkozott, hogy ezredével egymaga beveszi a várost, de a ravasz Bartolomeo átlátott a szitán. Senki sem értette, hogy pontosan mit mond, mert hát fogak nélkül nehéz artikuláltan szólni, de a szemei minden szónál ékebben beszéltek. Végül Federico mondta ki a döntő szót, hogy tudniillik az egyik ezred nem avatkozhat a harcba, a sorshúzást viszont Gregorio javasolta, aki ugyan az adott pillanatban annyira híján volt minden tulajdonságnak, hogy senki se látta, de a javaslatot mégis egyhangúlag elfogadták. Domenico, aki semmit sem értett az egészből, hangosan éljenzett, Ettore szárnyai pedig idegesen csapkodtak a sorshúzás alatt. Néhány perccel később a heves vérű Alessandro újultán rogyott össze.

Másnap hajnalban furcsa üvöltésre ébredt a magyarok tábora. Alessandro egymaga vezényelt rohamot, fittyet hányva az előző napi egyezségnek, diadalittasan. Azonnal cselekedni kellett. Caio pillanatnyi habozás nélkül vetette magát a vakmerő ifjú után, ezredével épp a várfalak előtt érte őt utol, és megkezdődött az iszonytató küzdelem, melybe a rimánkodó Ettore is beavatkozott (összes katonájával), és a harc váltakozó szerencsével folyt hosszú órákon keresztül. Háromezer harcos halt dicső halált Eisenach falai előtt, vérüket beitta a föld, emlékük örökké fennmarad. A város polgárai semmit sem értettek az egészből, küldöttségük pedig még aznap délután felkereste a magyarok táborát. A hét kapitány Bartolomeo sátrában fogadta a város elölkelőit, igen jó hangulatban. A problémák elsősorban abból adódtak, hogy a magyarok nem tudtak németül, az eisenachiak viszont erősen törték a magyart, úgyhogy egyszerűen nem értették meg egymást. Ráadásul a kapitányok fejében meg sem fordult, hogy valaki harc nélkül feladhat egy várost, elvégre mindenkiben él a dicsőség utáni vágyakozás, amiért is a követtséget pusztán udvarias gesztusnak tekintették, és nagyvonalúan gazdag lakomával viszonzták, Federico pedig (fél lábon ugrálva) egészen a várkapuig kísérte vissza a küldötteket.

Az éjszakai tanácskozáson Alessandro, szokásához híven, semmiféle megbánást sem tanúsított, kertelés nélkül gyávának nevezte a még életben maradt négy ezred kapitányait, akik rettenetes túlerővel készülnek rátörni Eisenach ártatlan polgáira. Végül Federico mondta ki a döntő szót, hogy tudniillik az egyik ezred nem avatkozhat a harcba, a sorshúzást ismét Gregorio javasolta, aki ezúttal sem volt látható, néhány perccel később viszont Bartolomeo kuporodott le sírva, és olyan öregnek látszott, hogy szinte megsajnálták a többiek. Másnap hajnalban furcsa üvöltésre ébredt a magyarok tábora. Ezúttal Bartolomeo vezényelt rohamot, fittyet hányva az előző napi egyezségnek, Federico indult utána habozás nélkül (még a lovához sem kötözte hozzá magát), Gregorio szinte észrevétlenül keveredett a küzdelembe, Domenico pedig nyilván azt hitte, hogy megindult az

általános támadás, és rettenetes pusztítást vitt végbe övéi közt. Ezúttal négyezer harcos halt dicső halált Eisenach falai előtt, vérüket beitta a föld, emléküik örökké fennmarad.

Az eisenachiak összefogdosták a kapitányokat, és most jóval kevésbé voltak barátságosak, mint előző délután. Előbb Alessandro füleit vágták le, de őt ez cseppet sem érdekelte, minthogy a harcból derekasan kivette a részét. Bartolomeo szintén rezzenéstelen arccal viselte a procedúrát, a lelke mélyén ujjongott, hisz világosan látta, hogy az utókor majd igazolni fogja őt. Caio a pellengért körülálló tömegben megpillantotta a világ legesodálatosabb asszonyát, és olyan boldog volt, mint korábban még soha, Domenico szentül hitte, hogy győztek, szeme ragyogott, ahogy nagy lakomák és jó borok után. Ettore örömittasan csatogtatta a szárnyát, mivel épségben láthatta viszont Eisenach polgárait, életében először sikerült valakit megmentenie, Federicónak pedig már amúgy is hiányzott a bal füle. De persze mindőjük között Gregorio volt a legboldogabb. Mert ettől a naptól kezdve minden ember felismerte őt, bármerre járt.

KASS JÁNOS: MÓZES (1966)